MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava

Číslo spisu: 26923/2025-M_OSKP
Číslo záznamu: 95709/2025

V Bratislave, 08. októbra 2025

ROZHODNUTIE O POVINNOSTI PRIJAŤ NEODKLADNÉ OPATRENIE

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a), ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d), ustanovenia § 7 ods. 6 zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) a podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

UKLADÁ

DOZOROVANÉMU SUBJEKTU
podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach

POSKYTOVATEĽOVI SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Hortenzia, n.o., Patince 309, 946 39 Patince, IČO 42052912
(ďalej len „poskytovateľ sociálnej služby“ alebo „dozorovaný subjekt“)

povinnosť prijať neodkladné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov, pri ktorých možno dôvodne predpokladať vystavenie prijímateľa sociálnej služby, voči ktorému poskytovateľ sociálnej služby plní povinnosti podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu, a to:

POSKYTOVAŤ ODBORNÚ ČINNOSŤ, ktorou je ošetrovateľská starostlivosť v zariadení podľa ustanovenia § 22 zákona o sociálnych službách, a to buď prostredníctvom odborných zamestnancov, ktorí spĺňajú kvalifikačný predpoklad na výkon tejto odbornej činnosti, alebo ZABEZPEČIŤ ODBORNÚ ČINNOSŤ, ktorou je ošetrovateľská starostlivosť prostredníctvom inej osoby na základe občianskoprávneho vzťahu alebo obchodnoprávneho vzťahu podľa ustanovenia § 35 ods. 3 a § 39 ods. 5 zákona o sociálnych službách, **IHNEĎ.**

ODÔVODNENIE ROZHODNUTIA

Poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach ministerstva (ďalej len „ISV“) **na základe poverenia na výkon dozoru** podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach č. 306/2025/SS_BA **začali dňa 01. 10. 2025 u poskytovateľa sociálnej služby výkon dozoru nad dodržiavaním zákona o sociálnych službách pri poskytovaní sociálnych služieb**. Predmetom dozoru je dodržiavanie povinností poskytovateľa sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách za obdobie od 01. 05. 2025 do dňa začatia dozoru, a to dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného svojho zamestnanca

a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov v súlade s prílohou č. 1 podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona o sociálnych službách, pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby podľa ustanovenia § 10 zákona o sociálnych službách, **vykonávať odborné, obslužné a ďalšie činnosti podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o sociálnych službách** a plniť štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 podľa ustanovenia § 9 ods. 8 zákona o sociálnych službách a to: Kritérium 1.4 (*Účel a odborné zameranie metód, techník a postupov pri poskytovaní odborných činností vymedzených pre daný druh sociálnej služby),* Kritérium 1.8 *(Prevencia krízových situácií a práca s rizikom v sociálnych službách. Používanie prostriedkov netelesného obmedzenia a telesného obmedzenia),* Kritérium 1.9 (*Ochrana pred zlým zaobchádzaním)* a Kritérium 2.2 *(Štruktúra a počet pracovných miest a kvalifikačné predpoklady na ich plnenie sú v súlade s § 84. Počet zamestnancov je primeraný počtu prijímateľov sociálnej služby a ich potrebám)*.

1. Počas výkonu dozoru u poskytovateľa sociálnej služby zamestnanci ISV zistili, že prijímateľ sociálnej služby [redacted] ktorému je poskytovaná sociálna služba podľa informačného systému sociálnych služieb ministerstva (ďalej len „IS SoS“) u poskytovateľa sociálnej služby, a to v mieste poskytovania Patince 309, 946 39 Patince (zariadenie pre seniorov) sa reálne nachádzal na inom mieste poskytovania sociálnej služby, a to Moča 779, 946 37 Moča, kde dozorovaný subjekt tiež poskytuje sociálnu službu, pričom uvedenému prijímateľovi bola poskytovaná sociálna služba na tomto mieste. [redacted] vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav **prijíma potravu** počas dozorovaného obdobia **prostredníctvom zavedenej sondy perkutánnej endoskopickej gastrostómie** (ďalej len „PEG“), teda trvalej sondy zavedenej priamo do žalúdka. Podľa zásad aplikácie sa takýmto spôsobom prijímateľovi podáva strava 5x denne na základe určených podmienok, a to napríklad: pred každým podávaním novej dávky je nutné odsať žalúdočný obsah, nepodávať dávku ak je v žalúdku výživa, pred aj po podaní výživy prepláchnuť sondu vhodnými tekutinami. Okrem toho má prijímateľ na zaistenie dýchania **zavedenú tracheostómiu** (**s**tav, keď je na zabezpečenie dýchania priedušnica chirurgickým zákrokom spojená s povrchom tela), pričom na zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest a predchádzaniu komplikáciám je potrebné aby bol z dýchacích ciest odstránený odsávaním sekrét. V deň začatia poskytovania sociálnej služby mal prijímateľ zavedenú tracheostómiu a stravu prijímal prostredníctvom nasogastrickej sondy, ktorá bola odstránená a zavedená PEG v mesiaci apríl 2025.

2. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. ae) a písm. aj) vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 208/2024 Z. z., ktorou sa určuje rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom a rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne, samostatne na základe indikácie lekárom a v spolupráci s lekárom (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 208/2024 Z. z.“) **ošetruje stómie a aplikuje enterálnu výživu, zabezpečuje, kontroluje a hodnotí funkčnosť aplikátorov enterálnej výživy, efektivitu podanej výživy a stav osoby sestra** s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne. Zároveň podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. e) vyhlášky MZ SR č. 208/2024 Z. z. **sestra** s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností na základe indikácie lekára **zavádza a odstraňuje žalúdočnú sondu, kontroluje, hodnotí a zaznamenáva jej funkčnosť**. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. ab) vyhlášky MZ SR č. 208/2024 Z. z. **odsáva sekréty z horných dýchacích ciest a zabezpečuje ich priechodnosť, odsáva sekréty osobe so zaistenými dolnými dýchacími cestami sestra** pri výkone ošetrovateľskej praxe, ktorá získala odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností.

   Podľa ustanovenia § 4b ods. 2 písm. o) vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 321/2005 Z. z. o rozsahu praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach v znení neskorších predpisov **praktická sestra – asistent** v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti na výkon

odborných pracovných činností na základe indikácie lekára, sestry alebo pôrodnej asistentky samostatne **podáva stravu nasogastrickou sondou alebo perkutánnou endoskopickou gastrostómiou** osobe od šiestich rokov veku, ak je pri vedomí.

3. Zamestnanci dozorovaného subjektu, konkrétne [redacted] ktorý podľa informácií uvádzaných v IS SoS a pracovnej zmluvy **pracuje na pozícii vodič**, pričom jeho pracovná náplň stanovená v zmluve súvisí s touto pozíciou vodiča, (v harmonograme zmennosti zadelený do prevádzky ako odborný zamestnanec, s osvedčením o absolvovaní sanitárskeho kurzu) v rozhovore uviedol, že uvedenému prijímateľovi sociálnej služby **podávajú stravu prostredníctvom sondy PEG okrem neho aj ostatné opatrovateľky, a taktiež odsávajú sekréty zo zavedenej tracheostómie** (pozn. aj on). Predmetné skutočnosti potvrdila i opatrovateľka, ktorá v rozhovore **pri popise bežných činností opatrovateľky** uviedla, že **podávajú stravu prostredníctvom PEG sondy, odsávajú sekréty a ošetrujú okolie stómie, pretože sestra z agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti** (ďalej len „ADOS**“) chodí iba v pracovné dni, a to jedenkrát denne.** Zároveň v pláne riešenia rizikovej situácie (upchatie vnútornej vložky tracheostomickej kanyly) pri [redacted] je uvedené, že je potrebné túto **kanylu opakovane čistiť denne viackrát** a kontrolovať či nie je upchatá. Taktiež zamestnanci poskytovateľa sociálnej služby uviedli, že o podávaní stravy a tekutín prostredníctvom PEGu a ani o odsávaní z tracheostómie si nevedú záznamy.

4. Podľa vyjadrenia zamestnancov sa stáva, že i ďalšie ošetrovateľské úkony sú realizované zamestnancami dozorovaného subjektu – **opatrovateľkami a** [redacted], a to napríklad **podávanie subkutánnych liečiv** V prípade potreby opatrovateľky **ošetrujú dekubity**. Štandardne preväzy dekubitov robí ADOS, ale sú situácie, keď to musia urobiť aj opatrovateľky, najmä počas víkendov. Podľa vyjadrenia zamestnancov ADOS prichádza do zariadenia raz za deň, a to iba v pracovné dni.

5. Dozorovaný subjekt podľa údajov v IS SoS vedie vo svojej organizačnej štruktúre iba jednu sestru [redacted], ktorá na základe dohody o pracovnej činnosti má rozsah hodín pre každý druh poskytovanej sociálnej služby (1331671 – špecializované zariadenie, 3390514 – zariadenie pre seniorov, 5111629 – zariadenie pre seniorov) 3,5 hodín týždenne (do zariadenia chodí v stredu popoludní na 3 až 4 hodiny) a 17 opatrovateľov má uzatvorený pracovnoprávny vzťah a zadelených do nepretržitej prevádzky z týždenným úväzkom deleným medzi jednotlivé druhy služieb. Teda poskytovateľ sociálnej služby v rámci IS SoS **neeviduje žiadnu pozíciu, na ktorú sa vyžaduje zdravotnícke vzdelanie, okrem 1 pozície sestry,** ktorá je obsadená [redacted] Z rozhovoru s [redacted] vyplynulo, že jej náplňou práce je dávkovanie liekov do liekoviek určených na celý týždeň pre všetkých prijímateľov dozorovaného subjektu a potom iné administratívne činnosti, ako napr. zabezpečenie prevozu do zdravotníckeho zariadenia, vybavovanie kontrol, lekárskych vyšetrení.

6. Zároveň dozorovaný subjekt nie je poskytovateľom ošetrovateľskej starostlivosti podľa ustanovenia § 22 zákona o sociálnych službách, keďže nemá podľa údajov o poskytovateľoch poskytujúcich ošetrovateľskú starostlivosť, ktoré vedie Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a zverejňuje ich na svojom webovom sídle, pridelený číselný kód zariadenia sociálnej pomoci poskytujúceho ošetrovateľskú starostlivosť.

7. V súlade s ustanovením § 7 ods. 1 písm. d) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“) je ošetrovateľská starostlivosť v zariadení sociálnej pomoci formou poskytovania zdravotnej starostlivosti. Podľa ustanovenia § 4 ods. 6 zákona o zdravotnej starostlivosti ošetrovateľská

starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb je poskytnutá správne, ak je poskytnutá v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi. Podľa ustanovenia § 10a ods. 1 a 2 zákona o zdravotnej starostlivosti zariadenie sociálnej pomoci môže poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť, ak ju poskytujú zamestnanci, ktorí spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania podľa osobitného predpisu. Zariadenie sociálnej pomoci, ktoré poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť, je povinné poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť v súlade so štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi, spĺňať základné materiálno-technické vybavenie podľa prílohy č. 1 k zákonu o zdravotnej starostlivosti, viesť zdravotnú dokumentáciu podľa § 19 ods. 2 zákona o zdravotnej starostlivosti a vykonávať v nej zápisy podľa § 21 ods. 4 až 6 zákona o zdravotnej starostlivosti, požiadať o pridelenie číselného kódu zariadenia sociálnej pomoci poskytujúceho ošetrovateľskú starostlivosť podľa osobitného predpisu, do ôsmich dní od zápisu do registra sociálnych služieb, ktorý vedie vyšší územný celok podľa osobitného predpisu, ak ide o poskytovateľa sociálnej služby.

8. Poskytovateľ sociálnej služby je podľa ustanovenia § 7 písm. c) zákona o sociálnych službách povinný poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni. Zároveň je poskytovateľ sociálnej služby podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o sociálnych službách povinný vykonávať odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti, zabezpečovať vykonávanie týchto činností alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom, pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje.

9. Podľa ustanovenia § 35 ods. 3 zákona o sociálnych službách sa v zariadení pre seniorov a podľa ustanovenia § 39 ods. 5 sa v špecializovanom zariadení zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak toto zariadenie neposkytuje ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona o sociálnych službách.

10. Pri výkone dozoru v mieste poskytovania sociálnej služby dňa 01. - 03.10.2025 bolo poverenými zamestnancami ISV zistené a z predložených dokladov poskytovateľa vyplýva, že **úkony ošetrovateľskej starostlivosti o prijímateľov sociálnej služby vykonávajú zamestnanci poskytovateľa – opatrovateľky a vodič so sanitárskym kurzom, ktoré nespĺňajú kvalifikačný predpoklad na výkon týchto činností.** Takýto postup poskytovateľa sociálnej služby pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti je neodborný a je v rozpore s ustanovením § 84 ods. 2 zákona o sociálnych službách, ktoré určuje, že činnosti v oblasti sociálnych služieb podľa tohto zákona vykonáva fyzická osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a odborne spôsobilá na výkon týchto činností

K NEODKLADNOSTI A DÔVODNÉMU PREDPOKLADU VYSTAVENIA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY OHROZENIU ŽIVOTA, ZDRAVIA, NEĽUDSKÉMU ALEBO ZLÉMU ZAOBCHÁDZANIU

11. V zariadení sociálnych služieb ako organizovanej a formálnej starostlivosti má dochádzať k profesionálnemu, **odbornému poskytovaniu sociálnej služby**, a teda aj odborných činností, medzi ktoré patrí aj ošetrovateľská starostlivosť. Vzhľadom na to, že ADOS chodí iba raz denne, a to iba počas pracovných dní a že podľa IS SoS poskytovateľ má obsadenú jedinú zdravotnícku pracovnú pozíciu – sestra s úväzkom 3,5 hodín týždenne (bližšie v bode 5. tohto rozhodnutia) vedie k poskytovaniu ošetrovateľskej starostlivosti neodborným personálom, čo môže viesť k situáciám ohrozujúcim život a zdravie prijímateľov sociálnej služby. Nezaznamenávanie jednotlivých úkonov, činností, ktoré majú vykonávať odborní zamestnanci môže viesť k zanedbaniu či neadekvátnemu poskytovaniu sociálnej služby. Najmä v prípade, ak na jedného zamestnanca pripadajú viacerí prijímatelia sociálnej služby. Bez náležitej evidencie nie je možné ani zaistiť kvalitu poskytovanej sociálnej služby. Evidenciou sa zabezpečuje

i sprostredkovanie informácií pre ostatných zamestnancov, ktorí by mali disponovať všetkými dôležitými informáciami z pohľadu poskytovania sociálnej služby o prijímateľovi tejto služby.

12. **Odbornosť a kvalifikáciu** pri poskytovaní jednotlivých odborných činností v zariadení sociálnych služieb preto nie je možné kompenzovať ani akýmsi *ad hoc* „zaškolením“, praxou, či určenou zodpovednosťou. Odbornosť zamestnancov má byť zabezpečená vzhľadom na časovú náročnosť práce, výskyt urgentných situácii, ktoré treba bezprostredne riešiť, či striedanie sa personálu v jednotlivých pracovných zmenách, keď za prijímateľom sociálnej služby prichádza vždy iný zamestnanec/zamestnankyňa.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené, existuje teda reálne riziko spočívajúce v tom, že poskytovateľ môže ohrozovať život a zdravie prijímateľov sociálnej služby samotným „spôsobom“, ktorým zabezpečuje vykonávanie odborných činností (ošetrovateľská starostlivosť).

14. Uloženie povinnosti prijať neodkladné opatrenie podľa zákona o inšpekcii v sociálnych veciach slúži ako prostriedok okamžitého odstránenia zistených nedostatkov. Z povahy tohto inštitútu jasne vyplýva, že v čase jeho ukladania ešte skutkový stav a jeho právne posúdenie nie sú natoľko ustálené, aby bolo vydané rozhodnutie vo veci samej (o pokute za správny delikt podľa zákona o sociálnych službách) alebo, aby boli prijaté platné závery v rámci výkonu dozoru (výsledný materiál z dozoru - protokol), ale naliehavosť priebežných zistení vyžaduje okamžité autoritatívne riešenie situácie (zabezpečenie ochrany práv dotknutých osôb), pričom na prijatie takýchto autoritatívnych riešení vyplývajúcich z platnej právnej úpravy postačuje existencia dôvodného predpokladu na strane ministerstva.

15. Povinnosť prijať neodkladné opatrenie dozorovanému subjektu je uložená zariadeniu sociálnych služieb z dôvodu, že možno dôvodne predpokladať vystavenie prijímateľov sociálnej služby, voči ktorým si dozorovaný subjekt plní svoje povinnosti podľa zákona o sociálnych službách, ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu. Ako neodkladnosť, tak aj **dôvodný predpoklad, spočívajú na informáciách získaných v priebehu dozoru a skutkovom stave popísanom vyššie (nedostatočná kvalifikácia, neodbornosť, nezabezpečovanie ani neposkytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v súlade s právnymi predpismi)**.

16. Poverené zamestnankyne na výkon dozoru podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach zdokumentovali zistené skutočnosti obrazovými a zvukovými záznamami, poskytovateľ sociálnej služby poskytol podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov povereným zamestnankyniam na výkon dozoru vyjadrenia, informácie, ako aj originály dokumentov, z ktorých boli vyhotovené kópie a tieto boli zaznamenané na nosiči informácií. Záznamy sú obsahom spisového materiálu vo veci dozoru podľa poverenia špecifikovaného v bode 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

17. Podľa ustanovenia § 7 ods. 6 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach uplatnenie oprávnenia § 7 ods. 1 písm. d) sa **vykoná ústne**. Poverená zamestnankyňa pri výkone dozoru ústne uložila poskytovateľovi sociálnej služby povinnosť prijať toto neodkladné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov dňa 06. 10. 2025. **Písomné vyhotovenie rozhodnutia** o uložení povinnosti podľa § 7 ods. 1 písm. d) sa doručí bezodkladne a na konanie o uložení povinnosti prijať neodkladné opatrenie sa vzťahuje správny poriadok. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie (rozklad) do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia pričom odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok a odvolací orgán o ňom rozhodne bezodkladne.

18. Podľa ustanovenia § 8 ods. 2 písm. a) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je dozorovaný subjekt povinný prijať neodkladné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov, pri ktorých možno dôvodne predpokladať vystavenie prijímateľa sociálnej služby, voči ktorému poskytovateľ sociálnej služby plní povinnosti podľa zákona o sociálnych službách, ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu. Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 písm. a) druhého bodu sa správneho deliktu dopustí ten, kto neprijal takéto neodkladné opatrenie. Ministerstvo uloží za takýto správny delikt pokutu do 5 000 eur.

Na základe uvedených skutočností ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie
Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 7 ods. 6 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach v lehote do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia správnemu orgánu, ktorý ho vydal. Rozklad proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok. Právoplatné rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

PhDr. Norbert Knapp
generálny riaditeľ